

Utbildning och arbetsmarknad
Åsa Ernestam

Utbildningsdepartementet
Socialdepartementet

Inför en skyldighet för förskola och skola att initiera samordnad individuell plan (SIP)

För de barn och unga som har behov av insatser från flera olika samhällsaktörer är det ofta av stor betydelse att kommun, landsting och regioner samordnar sitt stöd.

Sedan 1 januari 2010 finns både i socialtjänstlagen (2 kap. 7 § SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (16 kap. 4 § HSL) en bestämmelse om att kommun och landsting ska upprätta en samordnad individuell plan (SIP) när en enskild har behov av insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Planen ska upprättas när kommunen eller landstinget bedömer att det behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och om den enskilde samtycker till att den upprättas. För barns och ungas bästa och med utgångspunkt i konventionen om barnets rättigheter anser SKL att det är nödvändigt att berörda aktörer samverkar i positiv anda.

SKL anser att skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård som jämbördiga parter ska ta ansvar för att samordna insatserna, till exempel med hjälp av SIP. (Positionspapper Psykisk hälsa, barn och unga, 2016 och Funktionshinder och delaktighet, 2017) Mot bakgrund av detta är vår uppfattning att även förskola och skola ska få rätt att vid behov ta initiativ till och skyldighet att delta i arbetet med SIP, vilket kräver en ny bestämmelse i skollagen. Det skulle innebära att förskolan, skolan, socialtjänsten och hälso- och sjukvården vid behov blir tvungna att samverka. Skyldigheten att initiera SIP bör omfatta alla skolformer från förskola till vuxenutbildning.

Ett utvecklat arbete med SIP skulle kunna förbättra samverkan och minska behovet av antalet individuella planer inom vård- och omsorgsområdet. En fungerande samverkan mellan samhällets olika aktörer förenklar för barn, unga och deras familjer då de inte själva behöver samordna insatser som ges av olika huvudmän.

Enligt SKLs tolkning av 2 kap. 7 § SoL och 16 kap. 4 § HSL finns idag inget som hindrar att personal i förskola eller skola initierar och deltar i arbetet med planen. På en del håll i landet finns regionala/lokala överenskommelser som klargör hur detta går till, men sådana överenskommelser görs inte alltid. Ändringar i de aktuella lagarna skulle öka likvärdigheten över landet.

SKL önskar att Utbildningsdepartementet och Socialdepartementet gemensamt tar initiativ i frågan om att införa en bestämmelse om SIP i skollagen och att den synkroniseras med hälso- och sjukvårdslagen samt socialtjänstlagen.

Per-Arne Andersson

Chef för Avdelningen för utbildning
och arbetsmarknad

Fredrik Lennartsson

Chef för Avdelningen för vård
och omsorg

Sveriges Kommuner och Landsting